

**ÖRKÉNY ISTVÁN: SOKSZOR
A LEGBONYOLULTABB DOLGOKBAN
IS JÓL MEGÉRTJÜK EGYMÁST,
DE ELŐFORDUL, HOGY EGÉSZEN
EGYSZERŰ KÉRDÉSEKBEN NEM**

- Kezét csókolom. Lehet itt felfújható gumimatracot bérelni?
- Mit mond?
- Rossz helyen járok? Pedig azt mondták, hogy ebben a zöld bódében van a Belkereskedelmi Minisztérium strandlerakata.
- Ez itt a Belkereskedelmi Minisztérium strandlerakata. De mi csak nyugszékeket, vízisít és felfújható gumimatracot adunk bérbe.
- Nagyszerű. Nekünk két gumimatracra lenne szükségünk.
- Egy szavát sem értem. Sprechen Sie deutsch?
- Nicht deutsch.
- Tudok egy keveset franciául. Vu sprechen franszé?
- Nicht franszé.
- Hát milyen nyelven lehet magával beszélni?
- Sajnos, csak magyarul.
- Jópofa. Hát akkor miért nem beszél magyarul?
- Hát hogy beszélek? Magyar vagyok, magyarnak születtem, kizárólag magyarul tudok. Mennyi a gumimatrac bérleti díja?
- Nézze, ne akarjon átdobni ezzel a dumával. Harmadéves történelem-filozófia hallgató vagyok, a nyári szünidőben lejöttem egy kis zsebpénzt keresni.
- Okosan tette.
- Fél napot dolgozom, fél napot strandolok. És ha érdeklí, ott napozik a fiúm, és benne van az öttusa válogatott keretben.
- Ezt miért mondja ilyen gúnyosan?

- Mert nálam csak nyugszéket, vízisít és felfújható gumimatracot lehet bérelni. Ha hátsó gondolatai vannak, akkor eltévesztette a házzámot.
- Nincsenek hátsó gondolataim. Higgyc el, csak két felfújható gumimatracot akarok bérelni.
- Bei uns ist vollkommene Glaubensfreiheit.
- Most mit mondott?
- Hogy nálunk vallásszabadság van. A külföldiek szokták kérdezni, hogy lehet-e vasárnap misére menni.
- Nézze, kérem, maga tanult logikát. Próbáljunk logikusan társalogni.
- Milyen furcsa nyelven beszél! Magyarul is így mondjuk: logikus.
- Ha már szóba került a vallásszabadság... Meg szabad kérdezni, hogy hisz-e Istenben?
- Csak mint Kierkegaard: a beteljesülésben. Érti, mire célzok?
- Körülbelül. Hogy valaki 70 000 fonálnyi mélység fölött lebegjen, és mégis boldog lehet... Teilhard de Chardint is ismeri?
- Nem volt kötelező, de két könyvét németül elolvastam.
- És mi a véleménye?
- Először elájultam tőle. Azt mondtam, gyerekek, itt a modern zseni... De aztán, épp a döntő kérdésben, amikor elkezd a vallást meg a tudományt összeegyeztetni, abszolúte beleszalad a csőbe.
- Érdekes. Nagyjából nekem is ez a véleményem. De ha ilyen szépen megértjük egymást, miért nem jutunk egyezésre ezekkel a vacak gumimatracokkal?
- Vulé vu bérelni kelksóz?
- Na tessék. Pedig mind a ketten értelmesen is tudunk gondolkodni. Mondok valamit: szűkítsük a kört. Mit szólna hozzá, ha két nyugszéket kérnék?
- Tessék parancsolni. Van napellenzős, napellenző nélküli.
- Nagyon helyes. No most, hogy állnak vízisível?
- Az három méretben létezik. Melyiket adjam?

- Semelyiket. Én ugyanis két gumimatracot szeretnék.
- Két micsodát?
- Különös. Úgy látszik, ezt az egyetlen szót sehogy se tudjuk megérteni.
- Milyen szó ez?
- Összetett. Gumi, plusz matrac. A gumit ismeri? A radírgumit? Az autógumit?
- Hát persze.
- A matracot is?
- Kérem szépen, ne nézzen hülyének.
- Hát akkor tegyük össze a kettőt. Adjon nekem két gumimatracot.
- Itt valami tévedés van. Nálam csak nyugszéket, vízisít és gumimatracot lehet bérelni.
- Bocsásson meg, kisasszony.
- Kérem, nem történt semmi.
- Vizontlátásra.
- Minden jól.

Örkény István : Válogatott egyperces novellák. Palatinus, Budapest, 1998.